

สำนักเลขานุการคณะกรรมการรัฐมนตรี
รหัสเรื่อง : ส 14245 วพ
รับที่ : ธ 1873/58 ว.ร.ก. ลงวันที่
วันที่ : 29 ม.ค. 58 เวลา : 15:30



ด่วนที่สุด
ที่ ทส ๐๓๐๖/๒๕๘

กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

๙๒ ซอยพหลโยธิน ๗ ถนนพหลโยธิน

แขวงสามเสนใน เขตพญาไท

กรุงเทพฯ ๑๐๔๐๐

สพด.รับที่.....
วันที่ ๙ ม.ค. ๒๕๕๘
เวลา.....
๑๖๐๓น.

๒๕๘ มกราคม ๒๕๕๘

เรื่อง แผนปฏิบัติการป้องกันและแก้ไขปัญหาหมอกควันภาคเหนือ

เรียน เลขาธิการคณะกรรมการรัฐมนตรี

- สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. หนังสือรองนายกรัฐมนตรีเห็นชอบให้เสนอคณะกรรมการรัฐมนตรี
๒. แผนปฏิบัติการป้องกันและแก้ไขปัญหาหมอกควันภาคเหนือ จำนวน ๑๐๐ ชุด
๓. ตารางสรุปงบประมาณที่เสนอขอรับการจัดสรรจากงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๘ งบกลาง รายการเงินสำรองจ่ายเพื่อกรณีฉุกเฉินหรือจำเป็น จำนวน ๑๐๐ ชุด

ด้วยกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ขอเสนอเรื่อง แผนปฏิบัติการป้องกันและแก้ไขปัญหาหมอกควันภาคเหนือ มาเพื่อคณะกรรมการรัฐมนตรีพิจารณา โดยเรื่องที่เสนอดังกล่าวนี้เข้าข่ายที่จะต้องนำเสนอคณะกรรมการรัฐมนตรีตามที่กำหนดในพระราชบัญญัติว่าด้วยการเสนอเรื่องและการประชุมคณะกรรมการรัฐมนตรี พ.ศ. ๒๕๕๘ มาตรา ๔ (๑) และ มาตรา ๔ (๑) ทั้งนี้ รองนายกรัฐมนตรี (พลเอก ประวิตร วงศ์สวัสดิ์) กำกับการบริหารราชการ (กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม) ได้เห็นชอบให้นำเรื่องดังกล่าวเสนอคณะกรรมการรัฐมนตรีด้วยแล้ว รายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๑

ทั้งนี้ เรื่องดังกล่าวมีรายละเอียด ดังนี้

๑. เรื่องเดิม

๑.๑ ปัญหาหมอกควันภาคเหนือเกิดขึ้นเป็นประจำในช่วงหน้าแล้งของทุกปีระหว่างเดือนกรกฎาคมถึงเดือนเมษายน ซึ่งมีสาเหตุหลักมาจากการ

๑.๑.๑ ลักษณะภูมิประเทศและสภาพอุตุนิยมวิทยา ที่เป็นแหล่งประเทศไทยด้วยภูเขาสูง ในช่วงหน้าแล้งอากาศแห้ง ความกดอากาศสูง ทำให้อากาศปิด หมอกควันไม่พุ่งกระจาย

๑.๑.๒ กิจกรรมการเผาในพื้นที่ทั้งในพื้นที่ป่าอนุรักษ์และพื้นที่ป่าสงวนแหงชาติ ที่เกิดจากการทำการบุกรุกป่าเพื่อเพิ่มพื้นที่ทำการ การเผาป่าเพื่อล่าสัตว์และหาของป่า และการเผาเพื่อเตรียมพื้นที่เพาะปลูกและกำจัดเศษวัสดุทางการเกษตร

๑.๑.๓ หมอกควันข้ามแดน จากการตรวจสอบคุณภาพอากาศโดยสถานีตรวจวัดคุณภาพอากาศของกรมควบคุมลพิษ กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ในพื้นที่ อ. จังหวัดภาคเหนือ ปี ๒๕๕๗ พบว่าในระหว่างวันที่ ๑ มกราคม - ๓๐ เมษายน ๒๕๕๗ ปริมาณฝุ่นละอองมีค่าเกินเกณฑ์มาตรฐานค่าเฉลี่ย ๒๕ ชั่วโมง ที่กำหนดไว้ไม่เกิน ๑๒๐ ไมโครกรัมต่อลูกบาศก์เมตร (มคก./ลบ.ม.) จำนวน ๔๗ วัน (เพิ่มขึ้น ๒ วัน จากปี ๒๕๕๖) ซึ่งเป็นระดับที่มีผลกระทบต่อสุขภาพอนามัย และพบค่าสูงสุดเท่ากับ ๓๑๘ มคก./ลบ.ม. ที่จังหวัดเดียวกัน)

นอกจากนี้...

นอกจากนี้ยังพบจำนวนผู้ป่วยด้วยโรคที่คาดว่าได้รับผลกระทบจากปัญหามอกคิวัน ได้แก่ กลุ่มโรคตาอักเสบ โรคหัวใจและหลอดเลือด โรคระบบทางเดินหายใจ และโรคผิวนังอักเสบ ในจังหวัด เชียงใหม่ ลำพูน ลำปาง แม่ฮ่องสอน เชียงราย พะเยา แพร่ น่าน ในช่วงระหว่างวันที่ ๕ มกราคม - ๓ พฤษภาคม ๒๕๕๗ สูงเกือบ ๑ ล้านคน จากประชากร ๖ ล้านคน หรือคิดเป็นร้อยละ ๑๖ นอกจากนี้ปัญหา มอกคิวันยังส่งผลกระทบต่อสวัสดิภาพเศรษฐกิจของพื้นที่ภาคเหนือ โดยเฉพาะอย่างยิ่งส่งผลกระทบต่อธุรกิจ การท่องเที่ยว รวมถึงบดบังทศนวัตกรรมการจราจรทั้งทางบกและทางอากาศ ซึ่งพบว่ามีการยกเลิกและเลื่อน เที่ยวบินเป็นจำนวนมากเนื่องจากทศนวัตกรรมต่ำกว่าเกณฑ์ปลอดภัย

๑.๒ มติคณะรัฐมนตรีหรือคำสั่งที่เกี่ยวข้อง

- คำແແລນໄມ້ບາຍຂອງຄະຮັມນຕີ ໂດຍ ພຣ.ເກົຍ ປະຍຸທົງ ຈັນທຣໂວ່າ ນາຍກະຮັມນຕີ ຕ່ອສການິຕິບັນດຸຕີແຫ່ງໝາດ ວັນສຸກົກທີ ๑๒ ກັນຍາຍັນ ๒๕๕๗ ຊົ່ວໂມງ ການຮັກໝາຄວາມມັນຄົງຂອງຮູນທຽບພາກຮຽນ ແລະ ການສ້າງສນຸມຄວາມຮັກໝາດ ອັນດີກັບການໃຊ້ປະໂຍບືນອໍາຍາຍຍິ່ງຍືນ ๘.๕ ເຮັດການຄວບຄຸມມລພິບ ຫັ້ງທາງອາກະຊຍະ ແລະນໍາເສີ່ງ ທີ່ເກີດຈາກການຜົລືຕະລິ ແລະບຣິໂກລີ ເພື່ອສ້າງຄົນພາກສິ່ງແວດລົ້ມທີ່ດີໃຫ້ແກ່ປະຊາຊົນ

- นโยบายรัฐมนตรีว่าการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม (พลเอก ดาว์พงษ์ รัตนสุวรรณ) ให้ไว้ ณ วันที่ ๑๖ กันยายน ๒๕๕๗ ข้อ ๔.๒ (๒) วางแผนและกำหนดมาตรการป้องกัน/แก้ไขปัญหาหมอกควัน โดยประสานความร่วมมือกับกรมป่าไม้และกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

๑.๓ ผลการดำเนินการที่ผ่านมา

กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ร่วมกับ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ กระทรวงมหาดไทย กระทรวงสาธารณสุข กระทรวงกลาโหม กระทรวงคมนาคม กระทรวงศึกษาธิการ กระทรวงการต่างประเทศ กระทรวงพลังงาน และสำนักนายกรัฐมนตรี ดำเนินการจัดทำแผนปฏิบัติการป้องกัน และแก้ไขปัญหาหมอกควันภาคเหนือ โดยมีแนวคิดให้จังหวัดเป็นผู้รับผิดชอบหลักตามระบบศูนย์สั่งการแบบ เป็นเดสเร็จ (Single Command) เน้นการแก้ไขปัญหาที่ต้นเหตุ และการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วน เพื่อเสนอต่อ คณะกรรมการรัฐมนตรี โดยแผนปฏิบัติการดังกล่าวจะทำให้เกิดการบูรณาการระหว่างหน่วยงานราชการที่เกี่ยวข้อง ทั้งในส่วนกลางและในระดับท้องถิ่น ภาคเอกชน ภาคเครือข่าย และภาคประชาชน รายละเอียดปรากฏตามสิ่ง ที่ส่งมาด้วย ๒

ทั้งนี้ กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ได้จัดการประชุมหารือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อพิจารณาแผนปฏิบัติการป้องกันและแก้ไขปัญหาหมอกควันภาคเหนือ เมื่อวันที่ ๑๕ ตุลาคม และ ๒๖ พฤศจิกายน ๒๕๕๗ โดยมีมติเห็นชอบให้กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมนำเสนอแผนปฏิบัติการฯ เข้าสู่การพิจารณาของคณะกรรมการรัฐมนตรี เพื่อมอบหมายให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องนำไปปฏิบัติ และขอรับการจัดสรรงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๕๘ งบกลาง รายการเงินสำรองจ่ายเพื่อรัฐฉุกเฉินหรือจำเป็น เพื่อดำเนินงานตามแผนปฏิบัติการป้องกันและแก้ไขปัญหาหมอกควันภาคเหนือ ในระยะเร่งด่วน (มกราคม – เมษายน ๒๕๕๘)

๒. เหตุผลความจำเป็นที่ต้องเสนอคณะรัฐมนตรี

การป้องกันและแก้ไขปัญหาหมอกควันภาคเหนือ จำเป็นต้องบูรณาการการดำเนินงานระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทั้งในส่วนกลางและในระดับท้องถิ่น ภาคเอกชน ภาคีเครือข่าย และภาคประชาชน ให้การทำงานเป็นไปในทิศทางเดียวกันอย่างมีประสิทธิภาพ เพื่อบรรลุเป้าหมายร่วมกันในการลดผลกระทบต่อ

สุขภาพอนามัยของประชาชน ลดความเสียหายต่อเศรษฐกิจ รวมถึงลดผลกระทบต่อทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมของประเทศไทย จึงเห็นควรนำเสนอคณารัฐมนตรีเพื่อพิจารณาให้ความเห็นชอบแผนปฏิบัติการป้องกันและแก้ไขปัญหาหมอกควันภาคเหนือ รวมถึงวางแผนปะมาณที่หน่วยงานเสนอขอรับการจัดสรร เพื่อกำหนดให้เป็นนโยบายรัฐบาล และมอบหมายหน่วยงานที่เกี่ยวข้องนำไปปฏิบัติต่อไป

๓. ความเร่งด่วนของเรื่อง

พื้นที่ภาคเหนือของประเทศไทยประสบปัญหามอกควันเป็นประจำทุกปี โดยเฉพาะในช่วงเดือนมกราคมถึงเดือนเมษายน ส่งผลกระทบอย่างรุนแรงต่อสุขภาพอนามัยของประชาชน เศรษฐกิจรวมถึงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม จึงต้องเสนอแผนปฏิบัติการป้องกันและแก้ไขปัญหามอกควันภาคเหนือ ต่อคณารัฐมนตรีพิจารณาให้ความเห็นชอบ และมอบหมายให้จังหวัดและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องนำไปปฏิบัติเพื่อป้องกันปัญหามอกควันที่อาจเกิดขึ้นในช่วงต้นปี ๒๕๕๘ ต่อไป

๔. สาระสำคัญ ข้อที่เจาะจงและข้อกฎหมาย

แผนปฏิบัติการป้องกันและแก้ไขปัญหามอกควันภาคเหนือ มีสาระสำคัญ ดังนี้

๔.๑ ครอบแนวคิด “๑๒๐ วัน คืนฟ้าใส อากาศบริสุทธิ์ ให้ทุกคน” โดยให้จังหวัดเป็นผู้รับผิดชอบหลักตามระบบศูนย์สั่งการแบบเบ็ดเสร็จ (Single Command) เน้นการแก้ไขปัญหาที่ต้นเหตุ ในลักษณะพื้นที่ - หน้าที่ - การมีส่วนร่วม (Area- Function - Participation) ตามภารกิจความรับผิดชอบของหน่วยงาน และการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วน โดยเฉพาะผู้นำ แกนนำ อาสาสมัคร และประชาชน

๔.๒ ระยะเวลาดำเนินงาน แบ่งเป็น ๓ ระยะ ได้แก่ ๑) ระยะเร่งด่วน (มกราคม - เมษายน ๒๕๕๘) ๒) ระยะกลาง (๒๕๕๘ - ๒๕๕๙) และ ๓) ระยะยาว (๒๕๕๘ - ๒๕๖๗)

๔.๓ พื้นที่เป้าหมาย ๙ จังหวัดภาคเหนือ ได้แก่ เชียงราย เชียงใหม่ ลำพูน ลำปาง พริ้นทร์ พะเยา แม่ฮ่องสอน และตาก

๔.๔ ตัวชี้วัดความสำเร็จ ประกอบด้วย ๑) ร้อยละของจำนวนวันที่ปริมาณฝุ่นละอองขนาดเล็ก (PM_{10}) สูงเกินเกณฑ์มาตรฐานลดลง และ ๒) จำนวนจุดความร้อน (Hotspot) ลดลง

๔.๕ กลไกกำกับดูแล กำกับและติดตามผลการดำเนินงาน โดย ผู้ตรวจราชการสำนักนายกรัฐมนตรี บูรณาการร่วมกับผู้ตรวจราชการกระทรวงที่เกี่ยวข้อง

๔.๖ รายละเอียดมาตรการ/แนวทางการดำเนินงานตามแผนปฏิบัติการป้องกันและแก้ไขปัญหามอกควันภาคเหนือ

ระยะเร่งด่วน (มกราคม - เมษายน ๒๕๕๘)

(๑) ให้จังหวัดเป็นหน่วยงานหลักตามระบบ Single Command โดยผู้ว่าราชการจังหวัด มีอำนาจสั่งการบูรณาการหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทั้งภาครัฐ ภาคเอกชน และเครือข่ายภาคประชาชนภายใต้จังหวัด เพื่อดำเนินมาตรการควบคุมการเผาในที่โล่งอย่างเข้มงวด โดยเน้นการปฏิบัติงานที่รวดเร็ว และมีประสิทธิภาพ

(๒) จัดสรรงบกลางให้จังหวัดเพื่อสนับสนุนหน่วยบ้าน/ชุมชน ในการดำเนินกิจกรรมลดการเผาและหมอกควัน

(๓) บูรณาการ...

๓) บูรณาการหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อป้องกันและลดหมอกควัน ได้แก่

- จัดการเชื้อเพลิงในพื้นที่ป่า/เศษวัสดุทางการเกษตรให้แล้วเสร็จก่อนช่วงเวลาห้ามเผา โดยจัดทำแนวกันไฟในพื้นที่ป่าและพื้นที่รอต่อที่เป็นพื้นที่เสี่ยงต่อการเกิดไฟป่า/เกิดไฟป่าซ้ำๆ จำกัดการซิงເພາຕາມหลักวิชาการเพื่อลดเชื้อเพลิงในพื้นที่เสี่ยงต่อการเกิดไฟป่า/เกิดไฟป่าซ้ำๆ จำกัดส่งเสริม/สนับสนุนให้เกษตรกรจัดการเศษวัสดุเหลือใช้ทางการเกษตรโดยการไถกลบหรือใช้เทคโนโลยีอื่นที่เหมาะสมแทนการเผา

- ระดมสรรพกำลังเครือข่ายอาสาสมัคร เครื่องมือ และอากาศยาน เพื่อลดระยะเวลาเผาระหว่าง และดับไฟในพื้นที่ป่า โดยเตรียมความพร้อมของบุคลากร เครื่องมือ และอุปกรณ์ในการปฏิบัติงานดับไฟป่า ลาดตระเวน ป้องปราบ หาข่าว อย่างเข้มข้นเพื่อเฝ้าระวังและป้องกันการบุกรุกพื้นที่การลักลอบเผา และควบคุมไฟป่าในพื้นที่ป่า และขอความร่วมมือในการเฝ้าระวัง ลาดตระเวน และดับไฟป่า จากอาสาสมัครพิทักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมหมู่บ้าน (ทสม.) เครือข่ายชุมชน ราชภรօอาสาสมัครพิทักษ์ป่า (รสทบ.) อาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน (อปพร.) และทีมภูมิปัญญาภัยดับล (OTOS)

- ลงพื้นที่เพื่อให้ความรู้เรื่องการจัดการเศษวัสดุทางการเกษตรแก่เกษตรกร และสร้างการมีส่วนร่วมในการเฝ้าระวัง/แก้ไขปัญหาการเผาในพื้นที่เกษตร

- ประชาสัมพันธ์เชิงรุกให้ครอบคลุมทุกกลุ่มเป้าหมาย โดยเฉพาะพื้นที่เสี่ยง โดยผลิตสื่อประชาสัมพันธ์และพัฒนารูปแบบและช่องทางการประชาสัมพันธ์ที่หลากหลายให้ครอบคลุมทุกเป้าหมายพื้นที่เสี่ยง ใช้ภาษาที่เหมาะสมและเข้าถึงทุกกลุ่ม รวมถึงกลุ่มชาติพันธุ์ ดำเนินการประชาสัมพันธ์ และจัดกิจกรรมสนับสนุนการประชาสัมพันธ์ที่เน้นการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนในพื้นที่ รวมถึงดำเนินการเฝ้าระวังและแจ้งเตือนสถานการณ์หมอกควัน

- บังคับใช้กฎหมายอย่างเข้มงวดในช่วงเวลาห้ามเผา โดยจังหวัดออกมาตรการ/ประกาศจังหวัด และ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (อปท.) ออกข้อบัญญัติควบคุมการเผาทุกพื้นที่สำหรับพื้นที่ชุมชน พื้นที่เกษตร การเผาริมทาง กระหงกระหง ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมประจำเดือนควบคุมไฟป่า และมาตรการในเขตควบคุมไฟป่าในแต่ละจังหวัด รวมถึงเฝ้าระวังและควบคุมไม่ให้มีการเผาริมทางอย่างเด็ดขาดในช่วงเวลาห้ามเผาที่จังหวัดกำหนด

ระยะกลาง (ปี ๒๕๕๘ – ๒๕๖๗)

- (๑) ป้องกันไม่ให้มีการเผาพื้นที่ป่าอนุรักษ์และป่าสงวนแห่งชาติ โดยดำเนินการทางกฎหมายอย่างเข้มงวดกับผู้อุดไฟเผาป่า ลาดตระเวน ป้องปราบ และหาข่าวอย่างเข้มข้น สร้างและประสานความร่วมมือกับเครือข่ายการควบคุมและแก้ไขปัญหาไฟป่าอย่างต่อเนื่อง ประสานงานกับ อปท. ให้เป็นไปตามแผนการถ่ายโอนภารกิจควบคุมไฟป่าให้แก่ อปท. และส่งเสริมให้มีการทำ MOU ระดับท้องถิ่นเพื่อการแก้ไขปัญหาไฟป่า

- (๒) อนุรักษ์และป้องกันการบุกรุกป่าโดยการมีส่วนร่วมของชุมชน โดยสร้างแนวร่วมชุมชนในการจัดการไฟป่า อนุรักษ์ป่า ลดการเผาในพื้นที่ป่า และอยู่ร่วมกับป่าอย่างยั่งยืน โดยเฉพาะชุมชนติดป่าและสนับสนุนการดำเนินงานของเครือข่าย/สร้างความร่วมมือในการควบคุมไฟป่า

- (๓) ส่งเสริมแนวทางการเกษตรยั่งยืนเพื่อลดการเผาในพื้นที่เกษตร โดยการปลูกไม้เศรษฐกิจในเขตปฏิรูปที่ดิน ถ่ายทอดความรู้ด้านการทำเกษตรปลอดการเผาให้แก่เกษตรกร จัดตั้งศูนย์เรียนรู้สาขิตเทคโนโลยีการทำการเกษตรปลอดการเผา และสนับสนุนการทำเกษตรปลอดการเผา เช่น การปลูกพืชทางเลือกทดแทนการปลูกข้าวโพดบนพื้นที่สูง การจัดการเศษวัสดุการเกษตรทดแทนการเผา การปลูกพืชเพื่อฟื้นฟูสภาพแวดล้อม การทำการเกษตรอินทรีย์ เป็นต้น

(๔) สร้างและ...

(๕) สร้างและพัฒนาเครือข่ายเกษตรกรปลดการเผาเพื่อเป็นกลไกในการแก้ไขปัญหาการเผาในพื้นที่เกษตร โดยการส่งเสริมให้เกษตรกรรวมตัวในรูปแบบเครือข่ายเกษตรกรปลดการเผาเพื่อใช้เป็นกลไกในการเฝ้าระวังและแก้ไขปัญหาการเผาในพื้นที่การเกษตร สร้างและพัฒนาวิทยากรอาสาสมัครเกษตรด้านการทำการเกษตรปลดการเผา

(๖) ส่งเสริมการจัดการเชิงวัสดุภาคการเกษตรโดยไม่เผา ด้วยวิธีที่เหมาะสมกับสภาพปัญหาและสภาพพื้นที่ โดยสนับสนุนการใช้ประโยชน์จากเศษวัสดุภาคการเกษตร เช่น การทำปุ๋ยหมัก การผลิตพลังงานทดแทน ส่งเสริม/สนับสนุนให้เกษตรกรจัดการเชิงวัสดุเหลือใช้ทางการเกษตรโดยการไถกลบหรือเทคโนโลยีอื่นที่เหมาะสมแทนการเผา และส่งเสริมการมีส่วนร่วมของภาคเอกชนที่มีส่วนได้เสียโดยตรงในการจัดการเชิงวัสดุทางการเกษตรในพื้นที่โดยไม่เผา

(๗) สนับสนุนการดำเนินงานระดับหมู่บ้าน/ชุมชนเพื่อให้เกิดความยั่งยืนในการลดการเผาและหมอกควัน โดยขอรับการจัดสรรงบประมาณให้ชุมชนเพื่อการดำเนินงานที่ต่อเนื่องและสร้างข้อมูลกำลังใจโดยพิจารณาจากผลการดำเนินงานในการควบคุมและลดจำนวนจุดความร้อนรายต่ำบล

(๘) สนับสนุนองค์ความรู้ บุคลากร และทรัพยากรที่จำเป็น เพื่อดำเนินกิจกรรมป้องกันและลดการเผา รวมถึงลดผลกระทบจากการลพิษหมอกควันอย่างต่อเนื่อง

ระยะเวลา (ปี ๒๕๕๘ – ๒๕๖๗)

(๑) เริ่มกีฬาพื้นที่ป่าต้นน้ำที่ถูกบุกรุกและดำเนินการฟื้นฟู

(๒) อนุรักษ์และฟื้นฟูป่าที่ได้รับความเสียหายจากไฟป่าหรือการบุกรุก โดยให้จังหวัด เป็นหน่วยงานหลักในการบูรณาการแก้ไขและฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมที่ได้รับความเสียหายจากไฟป่า/การบุกรุก สนับสนุนกิจกรรมการอนุรักษ์ป่าโดยชุมชน เช่น การบัวป่า การดูแลระบบนิเวศน์ป่า เป็นต้น และหยุดยั้ง ป้องกันการเกิด และความคุ้มไฟป่าในพื้นที่ป่าอนุรักษ์ โดยจัดตั้งสถานีควบคุมไฟป่าและชุดเฉพาะกิจตัวไฟป่าเคลื่อนที่เพิ่มเติม ให้ครอบคลุมพื้นที่ป่าอนุรักษ์

(๓) ขยายผลโครงการพระราชดำริในการอนุรักษ์ป่าและการทำการเกษตรอย่างยั่งยืน

(๔) ใช้มาตรการทางเศรษฐศาสตร์ให้เอกชนดำเนินกิจการด้านการเกษตรที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม โดยกำหนดอัตราภาษีสำหรับผลิตภัณฑ์ที่มีที่มาจากการทำลายป่าและสิ่งแวดล้อม และสร้างแรงจูงใจให้บริษัทเอกชนดำเนินโครงการ CSR ด้านการลดการเผาและหมอกควัน

(๕) ส่งเสริม/สนับสนุนให้เอกชนลงทุนในธุรกิจที่เกี่ยวข้องกับการใช้ประโยชน์จากเศษวัสดุการเกษตรเพื่อลดการเผา เช่น การส่งเสริมอุตสาหกรรมแปรรูปเศษวัสดุทางการเกษตรใช้ประโยชน์ เป็นต้น

(๖) วิจัยและพัฒนาเทคโนโลยีเพื่อสนับสนุนการใช้ประโยชน์จากเศษวัสดุภาคการเกษตร

(๗) สนับสนุนด้านวิชาการ/พัฒนาศักยภาพในการจัดการหมอกควันขั้มด่าน ให้แก่ประเทศเพื่อนบ้าน

(๘) สร้างความร่วมมือกับประเทศไทยเชื่อมในการป้องกันและแก้ไขปัญหามอกควันขั้มด่าน ทั้งในระดับชายแดนและระดับภูมิภาค ผ่านการเจรจาในระดับพื้นที่ชายแดน และการประสานกับประเทศไทยในภูมิภาคอาเซียนให้ดำเนินมาตรการลดและควบคุมการเผาเพื่อลดหมอกควันขั้มด่าน

(๙) รณรงค์ประชาสัมพันธ์ให้ครอบคลุมทุกกลุ่มเป้าหมายอย่างต่อเนื่อง และขอความร่วมมือให้ลดการเผาอย่างเข้มข้น ทั้งการเผาในชุมชน การเผาในพื้นที่เกษตร และไฟป่า รวมถึงจัดกิจกรรม/นิทรรศการ เพยแพร่ความรู้ให้กับนักเรียนและผู้ปกครองเรื่องผลกระทบของหมอกควันที่มีต่อสุขภาพอนามัย และคุณภาพสิ่งแวดล้อม

๔.๗ วงเงินงบประมาณที่หน่วยงานเสนอขอรับการจัดสรรตามแผนปฏิบัติการป้องกันและแก้ไขปัญหาหมอกควันภาคเหนือ รวม ๖,๒๘๕.๔๗๓ ล้านบาท แบ่งเป็น

๔.๗.๑ ระยะเร่งด่วน (มกราคม – เมษายน ๒๕๕๘)	๔๕๔.๔๖๙ ล้านบาท
๔.๗.๒ ระยะกลาง (ปี ๒๕๕๘ – ๒๕๖๒)	๒,๔๐๔.๗๙๙ ล้านบาท
๔.๗.๓ ระยะยาว (ปี ๒๕๕๘ – ๒๕๖๗)	๓,๔๑๕.๔๐๖ ล้านบาท
รวม	๖,๒๘๕.๔๗๓ ล้านบาท

ทั้งนี้ วงเงินงบประมาณที่จะเสนอขอรับการจัดสรรจากงบกลาง รายการเงินสำรองจ่าย เพื่อกรณีฉุกเฉินหรือจำเป็น เพื่อดำเนินงานตามแผนปฏิบัติการป้องกันและแก้ไขปัญหาหมอกควันภาคเหนือ ระยะเร่งด่วน (มกราคม – เมษายน ๒๕๕๘) เป็นการขอรับการจัดสรรเพิ่มเติมจากงบประมาณปกติที่หน่วยงานได้รับในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๘ วงเงินรวม ๓๔๗.๓๕๕ ล้านบาท รายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๓

๕. ข้อเสนอของส่วนราชการ

กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมขอเสนอคณะกรรมการรับผิดชอบต่อไปนี้

๕.๑ เห็นชอบแผนปฏิบัติการป้องกันและแก้ไขปัญหาหมอกควันภาคเหนือ เพื่อกำหนดให้เป็นนโยบายรัฐบาล และมอบหมายให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องนำไปปฏิบัติต่อไป

๕.๒ อนุมัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๘ งบกลาง รายการเงินสำรองจ่ายเพื่อกรณีฉุกเฉินหรือจำเป็น วงเงินรวม ๓๔๗.๓๕๕ ล้านบาท เพื่อดำเนินงานตามแผนปฏิบัติการป้องกันและแก้ไขปัญหาหมอกควันภาคเหนือ ระยะเร่งด่วน (มกราคม – เมษายน ๒๕๕๘)

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบเรียนนายกรัฐมนตรีเพื่อเสนอคณะกรรมการรับผิดชอบต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

พลเอก

(ดาวพงษ์ รัตนสุวรรณ)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

กรมควบคุมมลพิษ

สำนักจัดการคุณภาพอากาศและเสียง

โทร. ๐ ๒๒๘๘ ๒๓๑๑-๑๖

โทรสาร ๐ ๒๒๘๘ ๕๓๘๙

E-mail: jongjit.n@pcd.go.th